

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

VOJNA SITUACIJA

V Italiji zavezniške čete pogumno napredujejo proti severnim sovražnikom. Sovražnik se je moral umakniti skoraj od vse črte ob reki Tevere. Na Pacifiku vzdržujejo zavezniške sile napredne in preteklega tedna so zavezniške sile nad 100 japonskih vojakov samopalile in izgubili le dve letali.

Rusi so pretekli teden zavzeli novo postojanko Zaporozje. Za Zaporozje in Kijev se vršijo boji. Rusi so na več novih položajih prekorčili reko Dnjeper in so vzdržali in izboljšali vse svoje osvojitve na zapadni fronti. Na nekaterih krajevih so prodrli do 15 milj globlje na zapadni strani. Nemške sile na Krimu so bolj in bolj zapadle.

PARTIZANSKA VOJNA

Jugoslaviji, se zdi, ima zavezniška armada mnogo kar na ducate front. V Bosni, kjer so Nemci izvedli važne železne industrijske partizani uničili skoraj vse železne naprave ter razbili lokomotiv in nad 100 vozov. Po londonskem poročilu Pressa so partizani razbili železniško zvezo na krizišču Zidanem mostu. Pri Sevici so se vršili hude boje med Nemci in partizani. V mestu preko Save. V Italiji je bilo nad tisoč partizanov in ranjenih. Pri londonskem otoku Mljet so obrabne baterije strele neke angleške brodice. Partizani so angleške ladje do- potrebščine.

ITALIJA V VOJNI

V sedanjih vojnih so v Italiji nenavadni in čudni teden, na primer, predelali, da je Italija, ki je vedno brezpogojno po- zaveznikom, napovedala Nemčiji. Maršal Badoglio je obvestil italijansko vojsko, Italija s tem ko- se postala zaveznica, am- sobojevnica. Koliko Italijanska armada se je v Italiji, je veliko vprašanje, Italijanska armada se je razšla in Nemčija kon- kot dve tretjini Ita-

PRITEV ZAVEZNIKOV

Italije v vojno proti so odobrili predsednik premijer Churchill in maršal Badoglio v svo- glasu poudarili, da je Italijanska vlada samo po vojni lahko izbrala kakšno bo hotelo. Za vladi reprezentirane vse politične stranke.

REFERENCA V MOSKVI

Referenca v Moskvi med britskim zunanjim mi- Edenom in ruskim ko- zunanjih zadev Molo- so v prvi vrsti bavila Meje Rusije prav tako padajo na to konferenco Zedinjenih držav ali Kalifornije. Tako vsaj Moskvi list Pravda.

NOVA DOBA

NOVA DOBA

623 St. Clair Avenue

Cleveland 3, Ohio

(Tel. Henderson 3889)

DEMOKRATIČNA VLADA PARTIZANOV

Reporter Daniel De Luce, prvi Američan, ki je prišel v de- stiko stiko z jugoslovanskimi partizani v glavnem stanu neke partizanske brigade v Jugosla- vije, poroča o demokratični par- tizanski upravi v krajih, kateri so pod kontrolo partizanov. Po- ročila je datirano 3. oktobra in se glasi v prostem prevodu:

"Pred s silo prepreženim ol- tarjem, kjer so v jesenskem ve- tru plapolale visoke sveče, je 29-letni partizanski brigadni po- veljnik sklonil svojo glavo in naredil znamenje rimsko-katoli- škega križa.

"V svoji levici je držal slo- vansko sivo čepico, na kateri je bila spredaj prišita rdeča zvez- da. Ob strani, za usnjatim pa- som, sta poleg samokresa viseli dve ročni granati.

"Bilo je vse mirno v polmra- ku dalmatinske cerkve iz 12. stoletja in širokopleči duhovnik z očali, ki je stal poleg parti- zanskega poveljnika, je bil prvi, ki je prekinil molk.

"Opozoril je na največjo dra- gocenost cerkve—pred-renesan- čno podobo Marije Device, ki je bila tako obdelana, da je bil o- braz skoro črn, nahajajočo se v okviru iz čistega srebra. Povelj- nik, ki jo je videl dnevno tekom zadnjih par tednov, je z odobra- vanjem priklimal.

"Šli smo ven in stali na cerk- venih stopnicah, s katerih se nam je nudi pogled na rdečo streho gorskega mesteca, nad katerim je bila 13. septembra razobešena zastava z rdečo zvez- do, nakar mi je duhovnik na sugestijo poveljnika povedal, kako je njegova župnija postala partizanska.

"Naveličani fašističnega jar- ma, so duhovniki in ljudstvo naše okolice začeli sodelovati s partizani pred letom dni, in jih oskrbovali z denarjem in žive- žem," je začel duhovnik resno.

"Prišli smo do zaključka, da je bilo to edino, kar smo mogli storiti za osvoboditev Jugoslo- vanov. Tu se je nahajala močna italijanska posadka, toda 12. septembra sta se pojavila dva partizana in naslednje noč so se Italijani umaknili. Na 13. septembra je dospel oddelek parti- zanske vojske in ustanovil za- časno vojaško kontrolo. Pozneje je prišel drug Marin Vetičić od Narodnega osvobodilnega odbo- ra in nam je dal navodila za ob- činske volitve.

"Obveščeno je bilo prebival- stvo vse občine, da se bodo 18. septembra vršile volitve krajevne odbora ali oblasti pri ka- terih bodo volili vsi moški in ženske stari nad 18 let. Na omenjeni dan sem na odprtem shodu vprašal občane koga že- lijo za predsednika, in vršilo se je glasovanje z dvignjenjem rok, pri katerem je bil izvoljen neki zdravnik. Na ta način je bilo iz- voljenih šest načelnikov za raz- ne oddelke občinske vlade.

"Imeli smo mir in red v na- šem kraju od prvega dneva, ko je mesto postalo partizansko."

"Srečanje s komunističnim revolucionarnim vojakom, ki je v cerkvi izpričeval svojo vero, in pa z duhovnikom, ki je ose- bon potrdil demokratično zmernost partizanske vlade, sta bila zame dva izmed mnogih nepri- čakanih incidentov tekom mo- gega 24-urnega bivanja v bor- benih Jugoslaviji.

"Nacijska postojanka je bila manj kot 30 milj oddaljena od (Dalje na 6. strani)

SLOVENIJA IN JADRAN

Skoro vsi večji ameriški listi prinašajo dan za dnem poročila o bojih jugoslovanskih partizanov z nemškimi okupacijskimi silami. Ta poročila prihajajo ve- činoma p o t o m časnikarskih agencij Associated Press in United Press in izhajajo iz ju- goslovanskih, ruskih, nemških in drugih virov, zato je razum- ljivo, da si dostikrat medsebojno nasprotujejo. Na vsak način pa je gotovo, da je balkanska fronta v ognju in da se Nemci z velikimi napori vzdržujejo na zanje važnih točkah ter da imajo neprilike z dobavo potreb- ščin za svoje čete v Jugoslaviji in Italiji. The New York Times, eden največjih listov v Zedinje- nih državah, ima vsak dan med rednimi poročili iz raznih bo- jišč tudi poročila z jugoslovans- ke fronte. To bi značilo, da imajo Nemci v Jugoslaviji pravo vojno na rokah.

V naslednjem navajamo ne- kaj izbrkov iz tozadevnih po- ročil zadnjega tedna, iz katerih si morda čitatelj morejo na- praviti vsaj medlo sliko o situa- ciji v Sloveniji in drugod v Ju- goslaviji.

Poročilo United Pressa z dne 12. oktobra omenja med dru- gim, da se v Sloveniji in Istri še vedno vršijo ostri boji med partizani in Nemci, posebno ob važnih železniških progah. Ne- kateri kraji da večkrat menja- jo gospodarje. Isto poročilo ome- nja, da so Nemci popolnoma pr- sušili Novo mesto na Dolenj- skem in da so napadali tudi druge kraje, vključno Črnomelj v Beli Krajini. Dan pozneje da- tirano poročilo iste agencije na- vaja, da se vršijo boji v okolici Zagreba, Karlovca, Doboja in Sušaka. Boji da se vršijo tudi nedaleč od Beograda.

Iz raznih poročil se da posne- ti, da se Nemci vzdržujejo v Splitu, Trstu, Gorici, Idriji, Su- šaku, Reki in drugih večjih mestih, toda partizani obvladu- jejo zaledja teh mest, istotako tudi vse otoke ob severni ja- dranski obali.

(Dalje na 2. strani)

VRTNA DELA SEZONE

Suho listje, ki v tem času od- pada z dreves, ponekod sežigajo. To je s staljša vsakega doma- čega vrtnarja velika potratna. Pregnito listje da najboljši gnoj za vrtno zelenjavo, cvetlice in trato, in sicer v obliki listne zemlje ali komposta. Za napra- vo komposta se listje zmeče v kako pripravno jamo na vrtu, nekoliko pomeša z zemljo in več- krat zmocni, da hitreje gnije. Priporočljivo je tudi, da se na posamezne plasti potrosi nekolik- ko apna. Za gnojilo zelenjavi je tak kompost porabčen že prihod- njo pomlad, toda boljši kompost dobimo, ako leži v jami dve leti.

Listje dreves se more s prid- dom porabiti tudi za zimsko kritje vrtnic in drugih večletnih rastlin, katere utegne poškodova- ti menjačoca se zimska tem- peratura. Takim rastlinam naj- bolj škoduje, ako se zemlja oko- li njih tekom gorkih dni otaja, potem pa v mrzlih nočeh zm- rzne. Ako so rastline z listjem pokrite se tako tajanje in zm- rzanje zemlje prepreči.

Kdor nima jame za kompost in listja tudi ne potrebuje za zimsko kritje rastlin, lahko list- je kar podkoplje na izpraznjene grede v pozni jeseni. Listje se bo kolikor toliko razkrojilo pre- ko zime in bo spomladi že pri- (Dalje na 6. strani)

AZORSKO OTOČJE

Azori so otočje, ki se dvigu- je iz morja skoro natančno na sredji Atlantika med Evropo in Ameriko. Vsega skupaj je de- vet otokov, ki se raztezajo na razdaljo 400 milj. Skupna po- vršina otokov znaša 922 kva- kratnih milj in prebivalstva je na otočju nekaj nad četrtil mili- jona. Azori pripadajo Portugalski, in sicer se štejejo za pro- vinco Portugalske in za del Evro- pe. Azorske otoke je osvojila Portugalska med leti 1431 in 1453. Ime Azori izhaja od neke vrste jastreba, ki se imenuje azor ali azor.

Pretekli teden je bilo poroča- no, da je Portugalska dovolila Angliji, da more rabiti Azorsko otočje v obrambne svrhe. To do- voljenje temelji na pogodbi, ki je bila sklenjena med Anglijo in Portugalsko leta 1373. Do- tična pogodba, ki ni bila nikdar razveljavljena, določa medseboj- no prijateljstvo in medsebojno pomoč med Portugalsko in An- glijo. Značilno je, da je bila Portugalska ob času podpisa omenjene prijateljske pogodbe močnejša svetovna sila kot je bila takratna Anglija. Portu- galska, brez njenih obširnih kolonij, ki so raztresene po raz- nih delih sveta, meri 35,888 kva- dratnih milj površine in šteje okrog 7 milijonov prebivalcev; številke vključujejo tudi Azorsko otočje in Madejro, ki se štejejo za sestavni del prave Portugalske.

Portugalska je bila dosedaj v tej vojni nevtralna in namera- va ohraniti svojo nevtralnost tudi zanaprej, kljub temu, da je dovolila Angliji rabiti Azorsko otočje v obrambne svrhe te- kom vojne. Azorsko otočje ima nekaj prilično dobrih pristanišč in letališč, kar bo velike važ- nosti za plovbo med Anglijo in Ameriko. Na vsej dolgi poti med Ameriko in Evropo oziro- ma Afriko bodo lahko čuvali zavezniško plovbo pred napadi nemških podmornic naši letalci, od Amerike proti vzhodu, iz Ev- rope proti zapadu, z Azorskega otočja pa na obe strani. Azorsko otočje je oddaljeno 830 milj od Portugalske, 900 milj od Afri- ke in 1000 milj od Newfound- landije. Leži na direktni plovni črti med Ameriko in Anglijo ter na črti med Venezuelo in Anglijo, odkoder Anglija dobi- va velike količine olja.

Azorsko otočje je vulkanske- ga izvora in ima mnogo vročih mineralnih vrelcev. Ti vrelci so pogoj za nekatera znamenita zdravilišča na otočju. Prebival- stvo se po večini bavi s polje- delstvom, sadjarstvom in živi- norejo. Glavni eksportni pro- dukt so oranže. Nadalje se z Azorov izvaža vino, brandy, ži- to, svinjina, govedina in sir.

SLOVENSKE VESTI

V Slovenskem domu v Sha- ronu, Pa., se bo na večer 23. ok- tobra vršila domača zabava, ka- tere čisti dobiček se bo v ena- kih delih razdelil med JPO,SS in SANS.

Velika zabava prireditve se bo v nedeljo 24. oktobra vršila v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v Clevelandu, Ohio. Prireditve je aranžirala lokalna podružnica št. 35 JPO- SS in ves čisti dobiček iste je namenjen v pomoč našim ne- srečnim rojakom v starem kra- ju. Obširen program se začne izvajati ob pol štirih popoldne. (Dalje na 2. strani)

ZANIMIVI IZGOVORI

Ko se bila sprejeta postava o splošni vojaški obveznosti, so se morali registrirati vsi moški do- ločene starosti. To se pravi, po- stava je zahtevala, da se regis- trirajo, toda nekateri se za to določbo niso zmenili ali pa so se ji skušali izogniti. Take mo- ške so seveda zasledovali in jih še zasledujejo agenti federalne preiskovalne službe. Glavno nji- hovo delo je, da pripravijo kr- šilce postave, da se podajo do- ločbam postave, in v večini pri- merov imajo uspeh. Posamezni kršilci postave o vojaški obvez- nosti pa so trmasti, in taki ro- majo v večletni zapor. Dosedaj je zaradi kršitve omenjene po- stave v zaporih okrog 3,500 mož in njihova skupna zaporna ka- zen znaša nad sedem tisoč let.

Zanimivi so vzroki ali izgo- vori, zakaj so se nekateri ob- vezanci izognili registraciji in vojaški službi. Neki John Callu- ra, star 19 let, je zahteval ga- rancijo, da mu ne bodo vojaški zdravniki vbrizgavali v žile raz- nih serumov proti boleznim, češ, da njegova kri je čista in da si je ne pusti pokvariti. Ker mu vojaške oblasti niso hotele dati take garancije, je izjavil, da ne bo služil pri vojaki, in je bil poslan za tri in pol leta v zapor.

Drugi prospektivni rekrut je pobegnil iz zdravnikovega ura- da, ko mu je zdravnik hotel od- vzeti kapljico krvi v svrhu pre- iskave. Bal se je igle. Spet drugi je pobegnil, ko mu je preisko- valni zdravnik rekel, da se mora sleči do golega. Neki nadaljni prospektivni rekrut, star 30 let, se je slekel do golega, toda klo- buka nikakor ni hotel vzeti z glave. Bil je namreč popolno- ma plešast in se zaradi tega ni hotel nikoli odkriti. Pri obrav- navi mu je državni pravdnik prijateljsko svetoval, da naj vstopi k marinarom, ker oni ne vzamejo pokrivala z glave pred nikomur. Mladi mož je ubogal in je zdaj ponosen marinar.

V North Carolini se je neki 22-letni fant skušal izogniti vo- jaščine s tem, da se je oblekel (Dalje na 2. strani)

VOLITVE V SLOVENIJI

Inter-Continent News je dne 14. oktobra dobil sledeče radijs- ko poročilo iz Berna v Švici:

"Slovenija, severozapadni del bojujočce se Jugoslavije, je bila po četah Ljudske osvobodilne armade tako dobro očiščena sovražnika, da so se v septem- bru tam vršile volitve za de- demokratično vlado in da se je prvi kongres poslancev sloven- skega ljudstva vršil v prvih dneh oktobra. Tako je poročal radio "Svobodna Jugoslavija."

"Značilna posebnost tega kongresa je bilo dejstvo, da je bil navzoč major Joyce, za- stopnik britiške vojaške misije pri vrhovnem poveljstvu Ljud- ske osvobodilne armade v Slo- veniji. Major Joyce je prišel v družbi dr. Ivana Ribarja, pred- sednika Vse jugoslovanskega protifašističnega koncila, ki je bil ustanovljen pred enim letom v Bihaču.

"Vsi moški in ženske, stari čez 17 let, so se smeli udeležiti teh volitev, in 80 odstotkov pre- bivalcev, ki so bili upravičeni voliti, so se poslužili te pravice. Tako pravi radijsko poročilo.

"Kot je razvidno, so se vo- litve izvedle demokratično, kljub neprestanim bojem z nemškimi četami v tem okrožju, in prvi kongres se je sestal 1. oktobra. Navzočih je bila 572 (Dalje na 2. strani)

BRUTALNO POSTOPANJE NEMCEV

Sedanja vojna se razlikuje od vseh prejšnjih vojn ne le po tem, da zavzema mnogo večji obseg in da je v mnogo večji meri vo- na strojev kot katere koli pred njo, ampak tudi po tem, da mnogo hujše prizadeva civilno prebivalstvo. Američani in An- gleži ne povzročajo civilnemu prebivalstvu v bližini front več- jih nepravil, kot je neobhodno potrebno za njihovo varnost. Ne ropajo in ne požigajo, ne mori- jo in ne odvajajo civilnega pre- bivalstva. Sploh v vseh ozi- ru upoštevajo tozadevne določbe mednarodnega prava.

Nemci postopajo pošsem drugače. Vse mednarodne do- ločbe in vse njihove lastne ob- ljube so jim krpe papirja. Cel- lotno sliko njihovih grozovitosti bomo mogli seveda videti šele po vojni. Pa že iz dosedanjih poročil, ki prihajajo k nam po različnih potih, nam je razvidno, kakim nezasišanim brutalnos- tim je izpostavljeno civilno pre- bivalstvo v krajih, ki jih oku- pirajo Nemci.

Iz avtentičnih virov nam je na primer znano, da so Nemci, ki so zasedli večji del Jugosla- vije, stotisoče domačih prebi- valcev iztirali ali odpeljali v tu- jino. Starše so ločili od otrok, može od žen in jih odvedli v raz- lične kraje. Samo iz dela Slo- venije, ki so ga zasedli, so na ta način odvedli do stotisoč prebivalcev. Dela zmožne moške so odvedli na prisilno delo v nemške rudnike, tovarne in gozde, mlade otroke so poslali v razne zavode v Nemčijo, da jih tam potučijo, dekleta so bila odpeljana v hiše sramote v zabavo nemškim vojakom, starejše ženske in moške pa so deloma spodili na Hrvaško ali v Srbijo. Na izpraznjena mesta so naselili Nemce.

Večino boljših slovenskih kmetij, trgovin in obrti so dobili priseljeni Nemci. Vse to je bilo že poročano, kajti zgo- dilo se je takoj po okupaciji Slo- venije. Ti naši civilni ljudje ni- so mislili na nikak odpor, am- pak so želeli mirno ostati na svojih mestih in pri svojih po- sljih ter se po možnostih prilago- diti izpremenjeni situaciji. Tako bi tudi bilo, če bi bila Slovenijo zasedla armada civiliziranega naroda, toda zasedli so jo bes- tijalni Nemci, ki so odločeni, da iztrebijo Slovence s površja zemlje.

V poročilih ameriških vojnih poročevalcev v Siciliji smo čita- li, da so zavezniški tam med nemškimi ujetniki zajeli tudi nekaj slovenskih fantov, ki so znali zelo slabo nemško. To je dokaz, da so Nemci prisilili v svojo armado sposobne sloven- ske fante, ki jim niso ušli. To je seveda v direktnem nasprotju z mednarodnim pravom, toda Nemci se za take reči ne bri- gajo. Ako so se fantje in mladi može odtegnili vojaški službi v nemški armadi s pobegom v gore in gozdove, so se Nemci znesli nad njihovimi družinami; postrelili so jih in požgali nji- hova bivališča. Vasi, iz katerih je prebivalstvo pobegnilo, so Nemci enostavno požgali in po- rušili s topovskim ognjem. Na- men Nemcev je bil in je še iz- trebiti slovensko prebivalstvo, da napravijo prostor za Nemce. Vzrok za to so vedno dobili. (Dalje na 2. strani)

VSAK PO SVOJE

Včasih je težko razumeti po- slovanje današnjega sistema. Na primer, kdor hoče postati doktor, odvetnik ali arhitekt, se mora mnogo učiti in prestati stroge izpite. Kdor hoče postati svečenik, mora biti posvečen in maziljen. Kdor hoče postati, zi- dar, mizar ali čevljar, se mora par let učiti. Kdor hoče biti kristjan, mora biti krščen, kdor hoče biti žid, mora biti obrezan. Toda tiste komuniste lahko dobi vsak takoj brez učenja in izpita, samó da reče ali zapiše nekaj, s čimer se njegov nasprotnik ne strinja.

Tisti patrioti, ki se pri vsaki priliki jezijo, zakaj Rusija še ni napovedala vojne Japonski, ki je v vojni z Ameriko, ko- modno pozabijo dodati, da tudi Amerika še ni napovedala vojne Finski, ki je v vojni z Rusijo.

Ameriško bojno letalo, ime- novano "leteča trdnjava," se je nedavno vračalo z akcije nad Nemčijo. Letalo je še plulo s primerno brzino, toda bilo je tako poškodovano, da ne bi mo- glo varno pristati. Ko je letalo srečno priplulo nad Anglijo, se je posadka odločila za odskok s parašuti. Prep pa so fantje na- ravnavali instrumente letala na pet tisoč čevljev višine, ga obr- nili nazaj proti Nemčiji in ga prepustili njegovi lastni raz- sočnosti. Kako je zapuščeno le- talo samo vodilo vojno nad Nemčijo, ni znano.

Nedavno so se šli na Ha- vaju h konferenci ameriški ad- mirali King, Nimitz in Halsey. Kaj so se pogovarjali, je seveda vojna tajnost, toda precej si- gurno lahko sklepamo, da niso razpravljali o vremenu. Razen morda o nevihti, ki bo zatem- nila japonsko sonce.

Zenskam je treba dati kredit, da se uveljavljajo povsod, celo v nekdanji izključno moških po- kljih. Pri vojaki, so, poulične kare, truke in taksije vozijo, to- bak pušijo, hlače nosijo in v vojnih industrijah delajo. Naj- bolj pa so me oči prepričale, da se ženske v polni meri zave- dajo vsestranske enakopravno- sti z moškimi, ko sem ono po- polne likvidiral moj skromni sendvič pri bari sosednega sa- luna. K bari je priselila postava- na ženska srednjih let, kateri se je po obleki in utrujenosti poznalo, da se vrača z dela v tovarni, ter naročila in eksperto- no pospravila čašo piva in čašo rakije. Včasih bi bili kaj takega smatrali za deveto čudo sodob- nosti, danes pa se nam zdi po- vsem logično, pošteno in pa- metno. Da, svet se vrti.

V mestu Boise, Idaho, je po- licijski načelnik R. G. Haskin dohbil motorista, ki je prehitro vozil. Ko sta se gledala iz oblič- ja v obličje, je policist potegnil iz žepa beležnico in svinčnik, da kršilca prometnih postav zapiše v črno knjigo. Na vprašanje po imenu mu je motorist povedal: Zachary Abernathy McFen- thenwallerberry. Policistu je roka s svinčnikom omahnila, be- ležnico je spravil v žep, nakar je motorista odpustil s kratko pridigo glede poboljšanja. De- lati report na višjo instanco na podlagi takega imena se mu je zdelo preveč. (Dalje na 2. strani)

NEDOKONČANA OPRAVILA

Na Inter-Continent News je bilo dne 12. oktobra poslano

New Era

ENGLISH SECTION OF
Official Organ
of the
American Fraternal Union.

Nova Doba

AMPLIFYING THE VOICE OF THE ENGLISH SPEAKING MEMBERS

Torch of Freedom

Give me your tired, your poor,
Your huddled masses yearning to breathe free,
The wretched refuse of your teeming shore,
Send these, the homeless, the tempest-tost to me:
I lift my lamp beside the golden door.

The above words were written by Emma Lazarus and are found inscribed on the base of the Statue of Liberty which will be 57 years old on Oct. 28, 1943. It was presented to the United States by France in 1886 as a token of eternal friendship. Its bright flame was put out the day after Pearl Harbor but her torch still burns even during black-outs. A little spark of light, symbolizing the light of freedom, still burns in a darkened world.

To the immigrants who came to this country to seek a better life, this statue is a lasting symbol of the freedom America represents. Behind the statue stands Ellis Island where our immigrants poured in, filling our "melting pot" of humanity which helped to build our America of today. By their toil, faith in the American way of life and pursuit of happiness, they helped build our bridges, mine our minerals, build our ships and railroads and provided a better future for their families.

Today the Statue of Liberty is evermore significant in our present world crisis. The torch of freedom still burns in our United States and sets and example to the rest of the world. The United States and its Allies are struggling to preserve liberty and to instill its principles throughout all the nations of the world.

President Roosevelt, in setting forth the general policy of the Allied Military Government when they liberate the subjugated peoples, said: We shall bring food to the starving and medicine for the sick, in areas liberated by the United Nations—We shall do so . . . to prevent economic breakdown and to aid the liberated people to produce and to help themselves . . . The goal of the United Nations is to permit liberated peoples to create a free political life of their own choosing and to attain economic security.

The Statue of Liberty "lifts her lamp beside the golden door" today as a symbol to all the enslaved peoples of the earth. When the invaders will have been driven out of the occupied lands, the four freedoms of the Atlantic Charter will become a reality.

On the day of victory and peace the tiny spark of freedom burning in the torch of the statue will burst into flame; its glow shall send a beam of hopeful light to all the dark corners of the world, proclaiming humanity free from all oppression.

The day of victory is drawing nearer and today we must stand firmly together, support our country in its efforts for victory by sacrifice, cooperation and by buying more War Bonds. By doing our share today we not only preserve America's freedom but insure freedom for all mankind!

THOUGHT FOR THE DAY

Every day is a fresh beginning,
Every morn is the world made new:
You who are weary of sorrow and sinning,
Here is a beautiful hope for you—
A hope for me and a hope for you.

Every day is a fresh beginning;
Listen, my soul, to the glad refrain,
And, spite of old sorrow and older sinning,
And puzzles forecasted and possible pain,
Take heart with the day, and begin again.

—Susan Coolidge

UNITED NATIONS FACTS

VOLUNTEER ARMY
INDIA'S ARMY - 1,500,000 STRONG
- IS THE LARGEST VOLUNTEER
ARMY IN THE WORLD! A THIRD
OF THIS ARMY IS NOW ON
ACTIVE SERVICE OVERSEAS

LARGEST STEEL PLANT
IN THE BRITISH COMMONWEALTH
IS THE HUGE TATA WORKS AT
JAMSHEDPUR - ENTIRELY FINANCED
AND RUN BY INDIANS

INDIA'S NAVY
NOT ONLY GUARDS HER OWN
EXTENSIVE COASTLINE BUT
HAS PLAYED A GALLANT PART
IN MANY OPERATIONS IN
EASTERN WATERS

News of AFU Yanks

Gilbert B. Zbasnik, second son of the AFU Supreme Secretary, Mr. Anton Zbasnik, a graduate of Ely High School of 1943, enlisted under the Army Specialized Reserve Training Program. He was sent to Iowa State College, Ames, Iowa. Gilbert is a member of Lodge No. 1, AFU of Ely, Minn. We wish him much success in his new position. Friends may write to him at the following address:

Gilbert B. Zbasnik, ASTRP
Room 343, Elm Hall
Iowa State College
Ames, Iowa

We received word that 2nd Lieut. Frank Slavec has recently been promoted to the rank of 1st Lieut. in the 13th Army Air Corps. Lt. Slavec is a navigator of a heavy Liberator Bomber Squadron now operating in the combat zone of the South Pacific Area. He received the Air Medal for participating in excess of two hundred combat flight hours over heavily defended Japanese installations.

Lieut. Frank Slavec has three brothers in the service: Joe, who is in the Navy, has been serving in the South Pacific for over a year; Victor, also in the Navy, now at Farragut, Idaho, and Jack, who is in the Army Air Corps at Midland, Texas.

Friends are asked to note the Lieutenant's new address:
Lt. Frank Slavec, O-660524
370 B. Sq. 307 B. Gp.
APO 709, c/o Postmaster
San Francisco, Calif.

Pvt. Frank E. Lisjak postcards us his new address and asks that the Nova Doba be sent to him there. Friends are asked to note his change of address:

Pvt. Frank E. Lisjak,
35048267
Btry. A 463rd AAA
(AW) Bn.
APO 182-A c/o Postmaster
Los Angeles, Calif.

Pvt. Stanley Kalan's new address is as follows:
Pvt. Stanley Kalan
Coleman Flying School
Coleman, Texas.

BRIEFS

The Cleveland Community Fund War Chest campaign started this week. Similar War Chest campaigns are being held throughout the country. You are asked to give so that others will live! This year the need is great, this year we are asked to help for the War Chest will provide help for relief in occupied countries, for war refugees and other war relief to many nations including Yugoslavia. More will live . . . the more you give!

The inhabitants of Cuyahoga County, Cleveland, Ohio are reminded that this coming Sunday, Oct. 24th, will be scrap metal collection day. Every house is expected to have some scrap metal on the front lawn. All scrap metals except tin cans will be collected. Do your share!

Trouble multiplies for the Axis each time you buy a War Bond!

Latest Results of the AFU 45th Anniversary Membership Campaign

AFU 45-POINT HONOR ROLL:

Lodge No. 21, Denver, Colo.
Lodge No. 114, Ely, Minn.
Lodge No. 2, Ely, Minn.
Lodge No. 225, Milwaukee, Wis.
Lodge No. 190, Butte, Mont.
Lodge No. 37, Cleveland, O.
Lodge No. 70, Chicago, Ill.
Lodge No. 132, Euclid, Ohio
Lodge No. 28, Kemmerer, Wyo.

Lodges having 10 or more points to their credit in this campaign are as follows:

MINNESOTA

Lodge No. 1, Ely, Minn., 21 points; Lodge No. 2, Ely, Minn., 21 points; Lodge No. 200, Ely, Minn., 19 points; Lodge No. 120, Ely, Minn., 16 points; Lodge No. 114, Ely, Minn., 16 points; Lodge No. 85, Aurora, Minn., 13 points; Lodge No. 230, Chisholm, Minn., 13 points; and Lodge No. 30, Chisholm, Minn., 12 points.

PENNSYLVANIA

Lodge No. 55, Uniontown, Pa., 24½ points; Lodge No. 40, Claridge, Pa., 14 points; Lodge No. 57, Export, Pa., 13½ points; Lodge No. 36, Conemaugh, Pa., 13 points; Lodge No. 221, Center, Pa., 11½ points, and Lodge No. 29, Imperial, Pa., 10½ points.

OHIO

Lodge No. 229, Struthers, Ohio, 19½ points; Lodge No. 44, Barberton, Ohio, 16 points; Lodge No. 137, Cleveland, Ohio, 13½ points; Lodge No. 71, Cleveland, Ohio, 12½ points, and Lodge No. 173, Cleveland, Ohio, 12½ points.

COLORADO

Lodge No. 101, Walsenburg, Colo., 19½ points; Lodge No. 84, Trinidad, Colo., 16½ points; Lodge No. 21, Denver, Colo., 14½ points; Lodge No. 140, Morley, Colo., 13 points, and Lodge No. 78, Salida, Colo., 10 points.

ILLINOIS

Lodge No. 66, Joliet, Ill., 41½ points; Lodge No. 170, Chicago, Ill., 19½ points; Lodge No. 124, La Salle, Ill., 18½ points, and Lodge No. 94, Waukegan, Ill., 13½ points.

MONTANA

Lodge No. 43, East Helena, Mont., 29½ points, and Lodge No. 88, Roundup, Mont., 18 points.

WISCONSIN

Lodge No. 225, Milwaukee, Wis., 10 points.

INDIANA

Lodge No. 45, Indianapolis, Ind., 11 points.

During the past week, two lodges qualified for the AFU 45-Point Honor Roll, namely: Lodge No. 132 of Euclid, Ohio and Lodge No. 28 of Kemmerer, Wyo. The secretary of Lodge No. 132 is Brother John Cece-lic. Congratulations to him and the members who helped their lodge acquire 45 points in our campaign!

The secretary of Lodge No. 28 is Brother Frank Krusich. He will be remembered as the member who won the first award in our last campaign by enrolling 71 new juvenile members. Congratulations!

Let's go, AFU members! Remember the time is getting shorter and shorter. Enroll a new member now!

Buy more War Bonds . . . and we'll lose fewer boys!

Ohio Fraternal Congress

Pittsburgh, Pa. — The writer being a duly-elected delegate to represent the American Fraternal Union, attended the sessions of the congress held at the Cleveland Hotel, Cleveland, Ohio on September 25 and 26, 1943.

The sessions were attended by 106 delegates, and 14 visitors representing about 62 societies. Mr. A. W. Franklin of the United Commercial Travelers, presided over the sessions. Mr. Franklin and Robert S. Cox, veteran Secretary of the Ohio Fraternal Congress were congratulated on the success of the convention, the constructive program and the large attendance. In the election of Mr. Henry V. DeVille, Sr., of the Catholic Order of Foresters, as President for the coming year, the continuance of effective leadership is assured. Vice-presidents elected were R. L. Kester, of the Maccabees, and John Balthes, from the Central Verband der Siebenburger Sachsen of the U. S. Robert S. Cox was re-elected as Secretary with E. J. Jacobs being re-elected as Treasurer.

Opening features were the Pledge of Allegiance, the singing of "America," the invocation given by Rev. B. B. Comerille, Trinity Cathedral, and the address of welcome by Robert J. Seltzer, assistant Law Director for the city of Cleveland. One of the highlights of the meeting was the eloquent extemporaneous address by Norton J. Williams, President of the National Fraternal Congress, delivered at the banquet. He discussed fraternal principles, ways and means to meet competition, how to become better fraternalists, and to work with our youth who will be the leaders of tomorrow by molding the minds and teaching them what fraternal life insurance stands for.

Dr. Albert G. Paris, Statistician of the Ohio Insurance Department, gave a very interesting talk relative to the growth of fraternal societies in the state of Ohio. Mr. Louis B. Seltzer, editor of the Cleveland Press spoke on the subject of Public Relations. He stated that if a person is to be well informed about matters in general, they must study the paper, listen to the radio, talk to people, read magazines and see the movies. One other interesting remark that the editor made was to the effect, that a United States of Europe is some distance away. It is very evident that Mr. Seltzer is one of the few editors that really reads his paper.

Cordial greetings were extended by Farrar E. Newberry, Woodman of the World Life Insurance Society, and Mrs. Grace McCurdy, Vice-President, National Fraternal Congress. Addresses were delivered by the Honorable Samuel E. Kramer, judge, Cuyahoga County, Cleveland, Ohio, who spoke on "Fraternalism, Its Effect on Civic Life," and Foster F. Farrell, Secretary-Treasurer of the National Fraternal Congress, he discussed "Fraternalism in Action."

The meeting closed with a final message from the retiring President, A. W. Franklin, who thanked the officers and committee members for their splendid cooperation, and assured them that it was a pleasure to

Important Meeting Notice of Lodge 25, AFU, Eveleth, Minn.

Members of Lodge No. 25, AFU of Eveleth, Minn. are reminded to positively attend the coming lodge meeting to be held Sunday, Oct. 24th in the church hall at 1:30 p. m. Among other lodge business at this meeting reports will be heard from the representatives of our lodge who attended the Federation meeting which was held Sept. 24 in Chisholm, Minn.

Our lodge is coming along rather slowly in our present membership campaign. I wish to recommend to our members to try to enroll some new members for our next meeting either for the juvenile or adult departments. Brothers and Sisters: Let us prove that we too are interested in the progress of our lodge and our American Fraternal Union. If everyone will do their share we can accomplish much by working together. Let us see to it that our lodge won't be among the last in this campaign. We have only three more weeks left so let's go everybody! Fraternal regards to all.

Philip Fister, Pres.
Lodge No. 25, AFU
Eveleth, Minn.

WHEEL OF CHANCE

The motorist who lets the steering wheel of a car become a wheel of chance is gambling with injury or death! If you don't want to gamble with accidents, the Greater Cleveland Safety Council suggests that you observe the following safe driving rules: Always keep your eyes alert; always keep your hands on the wheel; never light a cigarette or wave to a friend while driving. A little extra carefulness behind the wheel will help stop accidents.

HOME ACCIDENTS

Disorder, says the Greater Cleveland Safety Council is the biggest single cause of home accidents. So, keep those stairs, floors and the dark corners free of objects, and you'll have the best possible insurance against accidents.

serve with such a fine group of fraternalists. He also assured them that he will continue to work with them in carrying on with the problems of the congress.

F. J. Kress, Delegate.

News From Collinwood Boosters, Lodge 188, AFU

In this article I'd like to offer an apology for the mistake of failing to thank a very nice family, members of our AFU, who were so kind to my kid brother. It all happened in Los Angeles, Calif. When reading the Nova Doba, the Laurich family of Los Angeles noticed my brother's name and camp address published. Without hesitation they sent Pvt. Ludi Laurich, who is stationed at Camp Haan, Calif., an invitation to dinner on his next weekend pass. Lud and his wife, Frances, accepted the generous invitation of the L. A. Laurich family. In Pvt. Lud's last letter he writes what a wonderful cook Mrs. Laurich proved to be. They had a delicious chicken dinner with all the trimmings and the great Slovenian treat, Potica.

Frances and Lud told me they would never forget this favor bestowed upon them through the medium of the Nova Doba, and asked me to thank this wonderful family from Los Angeles. To the Laurich family of California, we take off our hats for their kindness to our servicemen.

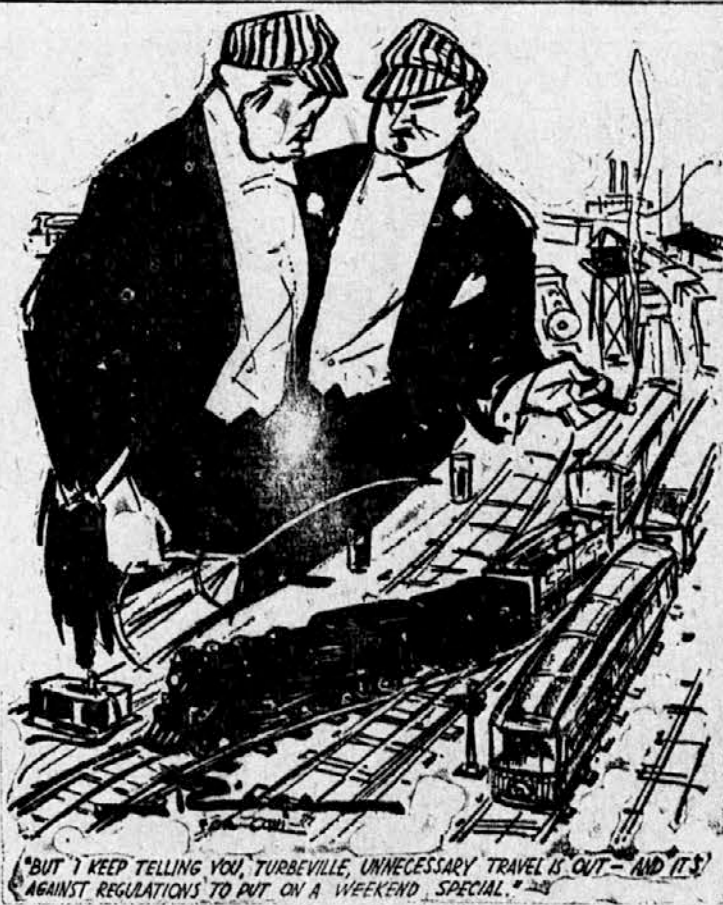
CAN YOU BEAT THIS?

Received my first Christmas card last week, the earliest I ever got. It was from overseas, sent by my cousin, Pfc. William Champa. These cards the boys send are very simple. They are 2½ by 3 inches, plain white and carrying the inscription "Greeting from overseas."

I also received word from Pvt. Stan Barba who also was shipped to foreign lands. These boys keep asking if there is any more life in the English-speaking lodges of our town (Cleveland). There, I started something. Let's continue to prove to our boys in the service that we're still active in our lodges. Let's send them all the news we can. How about it?

John Laurich
Lodge No. 188, AFU
Cleveland, Ohio

If you smell leaking gas in your home, open the windows at once and call the gas company. That's the Greater Cleveland Safety Council's advice based on reports that continue to come in of persons who are still being killed or injured looking for a gas leak with a lighted match.

"BUT I KEEP TELLING YOU, TURBULENCE, UNNECESSARY TRAVEL IS OUT - AND IT'S AGAINST REGULATIONS TO PUT ON A WEEKEND SPECIAL."

The Problem of Trieste

By Ivan M. Tchok

(Continuation)

One more idea has for centuries dominated the life of Trieste. That was the anti-Venetian attitude of its inhabitants. Proclamation of freedom of trade on the Adriatic by Charles VI and the privileges granted by Empress Maria Theresa to the town were hailed in Trieste as the final deliverance from Venice's deadly grip. They laid the foundation for free competition, for free expansion of trade.

On October 17, 1797, the peace treaty signed between Napoleon and Austria gave to Austria Venice and all its possessions, among them Istria, Dalmatia and all the towns on the Eastern coast of the Adriatic. This event marked the death of Venice, the most potent Mediterranean republic for a thousand years. For Trieste it meant hegemony on the Adriatic Sea and prosperity.

After the Battle of Austerlitz, the treaty of Pressburg of December 26, 1805, compelled Austria to yield these possessions to France. Napoleon created out of them the "Illyrian Provinces" and Austria was cut off from the Adriatic. Cut off from its hinterland, Trieste suffered an immediate and catastrophic collapse.

After the Congress of Vienna, in 1815, Austria regained the possession of these provinces, and the commerce of Trieste rose to its earlier level and quickly surpassed it. From 1819 on Trieste was permitted by the Emperor, as a reward for its "patriotic" attitude during the French occupation, to bear the title fedelissima (the most faithful one).

The mercantile soul of Trieste and its cosmopolitan character found their expression again in 1848. Trieste refused to have anything to do with Italy in spite of the awakening of Italian nationalism. The union of Italy's princes, headed by Charles Albert, king of Piedmont, against Austria seemed to have made the liquidation of Austrian possessions in Italy inevitable. Trieste did not associate itself with the cause of Italy. The Italian princes sent a fleet before Trieste to en-

courage its population to rise against Austria and to make possible its union with Italy. Despite the desperate situation in which Austria found itself, nothing happened in Trieste. When the Italian fleet proclaimed the blockade of the city, it provoked in the dominating mercantile class of Trieste a definitely anti-Italian spirit, because the blockade prejudiced their business interests.

Italian defeats on the plains of Lombardy were hailed in Trieste with magnificent manifestations of loyalty to Austria. In the liberal press, the insolubility of Trieste's destinies with those of its hinterland was repeated and emphasized. This attitude aroused the praise of the commander of the place, the Austrian Marshal Gyulay. When after the turmoil of the political conflagrations of 1848-50 the town's delegates went to Vienna to deliver to the Emperor an address of loyalty and homage, they were awarded a new statute granting new privileges to the city of Trieste. It was the recompense "for the wise and loyal attitude" toward Austria. The sense of indissoluble ties with the hinterland had once more prevailed.

A change in this attitude set in during the last decades of the nineteenth century when Italian irredentism began to appear. Its rise was due to the existence of a united Italy and even more so to the awakening national consciousness and the progress of the Slavs who threatened to overwhelm the Italian population by sheer numbers and by their growing political and economic strength. Italian irredentism in Trieste remained the spiritual property of an intellectual minority. The business men regardless of nationality, the lower classes and, of course, all non-Italians, remained faithful to the traditional union with the territories lying behind from which they derived their existence, their wealth, and their progress.

Italian irredentism in the Julian March would probably have remained without major consequences if it had not become an instrument of the imperialistic foreign policy of the Kingdom of Italy. As few as they were, the Italian irredentists in Trieste were very fanatic. One of their leaders said before the first world war: "Trieste must be annexed to Italy even if grass should grow in its beautiful harbor." The motto of Trieste's irredentism was: "Italy or death." They had Italy and the death of a sea-port and a center of commerce.

(To be continued)

Pismo iz Londona

Neki ameriški Slovenec, ki zdaj služi v armadi Zedinjenih držav, je izročil pisatelju Louisu Adamiču spodaj priobčeno pismo, prejeto od prijatelja, živčnega v prenosu v Londonu. Vsebinska pisma, ki je datirano 20. avgusta 1943, nam je bila poslana od United Committee of South-Slavic Americans v New Yorku. Glasi se:

Dragi! Silno sem bil vesel Tvojega pisma od 2. junija. Nisem bil prav nič presenečen, ko praviš, da si že soldat. Z zanimanjem sem čital to, kar pišeš o stari domovini, in tudi meni je bilo kar hudo po domu in naši lepi slovenski deželi. Tvoje fotografije so jako dobre. Eno imam stalno na polici v svoji sobi. Hvala Ti za pismo in za slike.

Oprostite mi moraš, da Ti pišem tako redkokdaj. Boš pač razumel—sem silno zaposlen. Delam vsak dan. Radoveden sem, če si že kdaj slišal slovenske oddaje iz Londona. Vrše se na kratkih valovih 41m, 31m, in 25m (31 m na dveh valovih), ob 8:15 zvečer. Mislim, da bo pri vas ob istem času 1.15 ali pa 2.15 popoldne. Silno me zanima, če boš kaj slišal. Ameriški slovenski časopisi "Prosveta" in "Enakopravnost," ki ju dobivamo v Londonu, včasih priobčita kake odlomke iz oddaj. Doma v Sloveniji je strašno. Pred kratkim sem dobil pismo od očeta, ki mi piše da bodo Slovenci popolnoma izginili, če bo vojna trajala še eno leto. Dva moja bratranca sta bila ustreljena na Gorenjskem pri Kranju—kot talca, ker sta pomagala partizanom. Moj brat, ki je bil večkrat z menoj na obisku pri Vas—je interniran v Italiji. Ne vem, če je še živ—oče piše, da se že tri mesece ni nič oglasil. Vsi mlajši moški iz ljubljanske province so bili deportirani v Italijo, v razna taborišča, kjer žive v strašnih razmerah. Sedaj jih je samo v italijanskih taboriščih okrog 40.000, v nemških pa okrog 90.000. Mnogi izmed najinih prijateljev so že mrtvi.

Odkar je prišla naša vlada v London, sem silno nesrečen. To so ljudje, ki še vedno mislijo na svoje lastne koristi, za usodo in strahotno trpljenje naroda doma pa se ne brigajo. Ni čuda, da je bila doma v Jugoslaviji osnovana nova vlada, ki v resnici predstavlja voljo naroda vseh, da poudarim v Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naš narod je dal že take žrtve—pa tudi dosegel tako slavne zmage nad sovražniki, kot še noben narod zasedene Evrope. Zato pa je tragedija tem večja, ker naša vlada v Londonu ne prikaže resničnega položaja v Jugoslaviji zaveznikom, ampak samo govori o legendarnem Mihajloviču, ki se skriva nekje v Južni Srbiji, in ki je pobil na tisoče resničnih borcev za svobodo in za skupno stvar zaveznikov—in ki poleg vsega tega nima nobenih pristašev niti v Črni gori, niti v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Slavoniji, Hrvatski, še manj pa v Sloveniji, razen pešičke sodelovalcev s fašisti. Zapomni si dobro, kar Ti povem: Vso slavo, ki jo pripisujejo Mihajloviču, so dosegli oddelki narodne osvobodilne vojske in partizani, med katerimi so najbolj poštene ljudje vseh treh jugoslovanskih narodov. Naš narod doma, kolikor vem iz privatnih poročil iz Jugoslavije, ne mara vlade nikoli več nazaj, in niti ne pljune nanjo. Ni čuda, pa saj tudi sam veš, kako je bilo v Jugoslaviji. Sedaj so tu prav isti ljudje, ki so kradih državni denar vseskozi zadnjih 20 let in zatirali vsakogar, ki je dvignil glas po demokraciji. Strašna tragedija je v tem, da sedaj ravno ti ljudje predstavljajo naš narod pri zaveznikih in da ga predstavljajo čisto napačno. Vse to delajo namenoma, po načrtu, ker mislijo, da si bodo s tem pridobili slavo in časti tako, da bi jim zavezniki pomagali nazaj k oblasti, ki so jo za vedno izgubili. Pred kratkim sem govoril s tremi partizani, ki so jih Mihajlovičevi vojaki ujeli in predali Nemcem. Ti so jih nato poslali na prisilno delo v Norveško. Eden izmed njih mi je pokazal svoj hrbet, ki so ga Nemci tako zmlatili z batinami, da se mu še danes pozna, in da je zaradi tega dobil tuberkulozo, tako da je čisto pri koncu. (Iz Norveške so pobegnili v Švedsko, od tam pa v Anglijo). Če bi Ti vedel, kaj pripovedujejo? Iz njihovih izpovedi je popolnoma jasno razvidno, da je naš narod doma proti Mihajloviču in proti vladi. Godile so se strašne stvari. Človek bi se kar razjokal. Ni čudno, da so ljudje doma jezni na zaveznike, ker podpirajo

take ljudi. Če bo šlo tako naprej, se utegne zgoditi, da bo naš narod, ki se tako junsko bori in ki je že toliko žrtvoval, popolnoma izgubil zaupanje v resnične namene zaveznikov. Jaz sem prepričan, da bodo zavezniki vsaj sedaj, po tolikih žrtvah, nekaj napravili za boljše bodočnost sveta in se ravnali po načelih resnične demokracije. Sicer bo nastala še strašnejša revolucija, in to, po vseh zasedenih ozemljih. Najboljše bi bilo, če bi Angličani in Amerikanci internirali vse takozvane uradne predstavnike Jugoslavije v Angliji in Ameriki, ter jih držali v taborišču do konca vojne—med tem pa se ravnali edino po poročilih in po željah Jugoslovancev doma. Seveda bi zavezniki morali delati iskreno. Prepričan sem, da bi na ta način bilo mnogo gorja prihranjeno, ob enem pa bi zavezniki našli pri invaziji v Jugoslavijo res dobrega in zvestega zaveznika v orožju—ne pa koristolovcev, ki so ves čas sedeli udobno doma, barantali s sovražniki in se ves čas imeli dobro.

Veš dragi moj, žalostna je povest o Jugoslaviji. Ni čudno, da smo nekateri, ki smo verovali, in ki še verujemo v pravico in demokracijo, pretrpeli že težke ure in dneve. Jaz samo prosim Boga, da bi se vse čim prej končalo in da bi zavezniki prinesli narodom odrešitev čim prej.

Jaz bom—vsaj upam tako—še vedno ostal v Londonu in delal naprej. Sicer bi rad šel nazaj na univerzo, da bi dokončal doktorat, ki sem ga preložil takoj, ko je bila Jugoslavija napadena—toda zdi se mi, da moram prvo delati za naš ubogi narod doma, ki nima prilike, da spregovori in pokaže svoje želje zaveznikemu svetu. V nekaterih ozirih Ti zavidam Tvoje življenje na svežem zraku in soncu. Jaz silno pogrešam življenja na prostem. Saj moram vsaki dan presedeti najmanj 12 ur v pisarni ali pa v svoji sobi in delati. Čudim se, da sem še zdrav.

Na žalost moram končati. Povej to, kar sem Ti pisal, tudi drugim, če moreš, daj povedj kakemu dopisniku za časopise.

Upam, da si še vedno zdrav in zadovoljen. Piši mi kaj kmalu. Pozdravi starše, sestre in brate; vsem skupaj želim mnogo sreče. — Tvoj ...

DEMOKRATIČNA VLADA PARTIZANOV

(Nadaljevanje s 1. strani)

kraja, kjer sem se mudil. Danes zjutraj se je neki nacijski bombnik spustil v nižino 200 čevljev nad nekimi partizanskim domom, v katerem sem bil gost. Toda mudim se med prijatelji, katerih ni strah.

"Predno sem tajno zapustil Italijo da na lastne oči vidim, kakšen je položaj v Jugoslaviji, so me ubežniki, ki so še vedno goreči pristaši gen. Mihajloviča, svarili pred nevarnostmi, katerim se izpostavljam.

"Toda v tem nanovo osvobojenem delu Jugoslavije nisem našel niti trohice dokaza za partizanski teror.

"Jaz sem prvi Amerikanec ali Angličan, ki je kdaj dospel na glavni stan te brigade. Sprejet sem bil kot važen zaveznik, ki je deležen vseh mogočih vpludnosti.

(Daje prihodnje)

SPLOŠNI TEDENSKI PREGLED

(Nadaljevanje s 1. strani)

TITO V KAIRU

Po poročilih iz Londona se je nedavno mudil v Kairu v Egiptu Josip Brož, znan pod imenom "Tito", vrhovni poveljnik partizanskih čet v Jugoslaviji. Tam je konferiral z zastopniki angleške in ruske vla-

de. Pri kralju Petru, ki zdaj z ostalimi člani jugoslovanske mejne vlade biva tudi v Kairu, se Tito ni nič oglasil.

ROMMEL NA BALKANU

Za vrhovnega poveljnika nemških armad na Balkanu je bil imenovan feldmaršal Erwin Rommel, ki je smatran za enega najboljših nemških poveljnikov. Premišljen je bil na Balkan iz Italije. To poročilo kaže, da smatrajo Nemci uporniško gibanje v Jugoslaviji in drugod na Balkanu za resno in nevarno fronto.

SARDINIJA IN KORSIKA

Sardinija in Korsika (Corsica) sta dva velika otoka, prime-roma blizu zapadne italijanske obale. Sardinija je bila italijanska, Korsika pa francoska, toda po napovedi vojne Franciji, so Italijani zasedli tudi Korsiko. Ko je Italija kapitulirala, so Nemci zasedli oba otoka, toda so se umaknili iz Sardinije, ko so se zavezniki izkrcali na italijanski celini. Vzdrževali pa so se še na Korsiki, odkoder so jih zavezniki dokončno likvidirali dne 5. oktobra. V glavnem so to delo izvršile francoske čete s pomočjo domačega prebivalstva. Posest Sardinije in Korsike daje zaveznikom bližnje baze za napade na gornjo Italijo in Francijo.

ANGLEZI NA AZORIH

Portugalska je dovolila Angličani rabo Azorskega otočja v obrambne svrhe. Azorski otoki, ki se smatrajo za del Portugalske in del Evrope, dasi leže skoraj natančno sredi Atlantika med Evropo in Ameriko, bodo velike važnosti za zaveznike kot baza za bojne ladje in letala v svrhu obrambe konvojev. Tam namešeni letalci bodo posebno pazili na nemške podmornice.

NEMCI IN VATIKAN

Nemci še vedno strogo stražijo Vatikan in papež nima stika z zunanjim svetom. Baje so Nemci svetovali papežu, da se prostovoljno preseli iz Rima v Nemčijo in sicer v Lichtenstein, toda papež je odklonil.

TIRPITZ TORPEDIRAN

Po nekem poročilu iz Londona so male angleške podmornice torpedirale in poškodovale veliko nemško bojno ladjo "Tirpitz", ki se skriva v norveškem pristanišču Alten Fjord. V koliki meri je bila ladja poškodovana, ni znano, sodi pa se, da je vsaj začasno nesposobna za boj.

RUSKI VOJNI RELIEF

Edward C. Carter, predsednik Russian War Reliefs, ki se ta čas mudi v Moskvi, je sporočil glavnemu uradu v New Yorku, da rusko civilno prebivalstvo nujno potrebuje obleke, posebnih gorke obleke za bližajočo se zimo. Mnoge ameriške organizacije širom dežele zbirajo obleke in jo oddajajo lokalnim postojankam Ruskega vojnega reliefa ali pa jo pošiljajo na glavni stan v New York, katerega naslov je: Russian War Relief, Inc., 11 E. 35th St., New York, 16, N. Y.

WAR CHEST

Od 18. do 28. oktobra se po vsej deželi zbirajo prostovoljni prispevki za War Chest. Iz fondov iste se bodo nakazale v vsakem okrožju primerne vsote lokalnim dobrodelnim organizacijam, približno eno tretjino dobi United Service Organization, ki skrbi za udobnost in razvedrilo vojakov in mornarjev, in primerne vsote se bodo nakazale tudi ruskemu in kitajskemu vojnemu reliefu in sličnim pomožnim organizacijam. Letošnja kvota za Cleveland, Ohio, je določena na \$5,640,000. Edina vseameriška dobrodelna organizacija, za katero se kolektirajo posebej, je Rdeči križ.

V PRIVATNI UPRAVI

Vsi premogovniki v Zedinjenih državah so od dne 12. aprila spet v privatni upravi. Vlada je bila dne 1. maja letos prevzela v svojo upravo okrog 3,300 premogovnikov, da prepreči stavko, ki je pretila, ker se lastniki premogovnikov in zastopniki premogarjev niso mogli sporazumeti. Okrog 1,600 premogovnikov je bilo oddanih nazaj v privatno kontrolo že prej, ostali pa so bili oddani 12. oktobra. Tako je naznanil vladni administrator, tajnik notranjih zadev Harold Ickes.

POJAV INFLUENCE

Lahka epidemija influence, tako zvane "intestinal flu", se je pojavila v okraju Bergen v New Jersey. Zdravstvene oblasti se boje, da se bo epidemija v jesenskem in zimskem času razširila.

IZPODNEBNI OGENJ

Letalstvo se v sedanji vojni bolj in bolj uveljavlja kot važen činilec. Pretekli teden smo bili obveščeni o dveh velikih podvzetjih ameriških letalcev. V južnem Pacifiku so zavezniki letalske sile pod poveljstvom generala MacArthurja v nenadnem napadu skoro uničili važno japonsko bazo Rabaul. V napadu je bilo uničenih ali poškodovanih 177 japonskih letal, tri japonske rušilke, ena podmornica in mnogo transportnih brodov. Računa se, da so zavezniki letalci v tem napadu potopili ali poškodovali nad 120 japonskih ladij in brodov raznih vrst. Zavezniki so v tem napadu izgubili samo pet letal.

Drugi veliki letalski napad so izvedli ameriški bombniki 14. oktobra na nemško mesto Schweinfurt, kjer so velike tovarne za izdelovanje važnih delov letal in druge motorizirane bojne opreme. Poroča se, da je ta letalski napad uničil najmanj polovico vojne industrije v Schweinfurtu. V bojih z nemškimi letalci, ki so skušali napad odbiti, je bilo izgubljenih 60 ameriških bombnikov in uničenih 91 nemških letal.

WALLACE V CLEVELANDU

Na velikem javnem shodu, ki se bo vršil v sredo 27. oktobra v Clevelandu, Ohio, bo govoril Henry A. Wallace, podpredsednik Zedinjenih držav. Shod se bo vršil v Public Auditoriju in se prične ob 8. uri zvečer. Vstopnina bo prosta.

NEMCI REKRUTIRAJO

Večji del Italije za enkrat kontrolirajo še Nemci in tam tudi gospodarijo kot v okupirani deželi. Po zadnjih poročilih morajo vsi sposobni moški v od Nemcev zasedeni Italiji vstopiti v nemško ali pa v fashiistično armado oziroma v delavske oddelke, ki jih okupacijska armada porablja za razna dela na fronti ali za fronto, ali pa jih pošilja na delo v vojne industrije v Nemčijo, na katere vedno bolj pogosto padajo zavezniske bombe. Iz navedenih poročil je razvidno, da Nemci prisilijo vsakega dela zmoežnega Italijana v zasedenih krajih, da se bori za nje, bodisi kot vojak ali kot delavec. Ni dvoma, da se Nemci poslužujejo napram civilnemu prebivalstvu enake taktike tudi v Sloveniji in drugod po Jugoslaviji. Dela zmoežni moški morajo v nemško armado ali v delavske bataljone, ali pa so ustreljeni. Tisti, ki nečije služiti Nemcem, pa pobeognejo v gozde in se pridružijo partizanom.

VRTNA DELA SEZONE

(Nadaljevanje s 1. strani)

lišno dobro gnojilo. Zemlji tudi koristi, če je v jeseni prekopana, ker to jo napravi bolj rahlo za obdelovanje spomladi. V jeseni prekopanih gred ni treba poravnati, ampak naj zemlja ostane kar v grudah, da jo zimski mraz, moča in led bolj razkroji.

Cebulice cvetlic za zgodnje pomladno cvetje je treba posaditi na stalno mesto v jeseni. Tulipane in hiacinte (hyacinth) naj se posadi na prosto malo prej kot začne zemlja zmrzovati. Druge, kot so crocus, daffodil, squill, grape-hyacinth, fritillary in snowdrop (zvončki), se more saditi na prosto že sedaj in vse do časa, ko začne zemlja zmrzovati. Cebulice se posadi trikrat tako globoko kot znaša debelost. Grede s posajenimi cebulicami pomladnih cvetlic je priporočljivo preko zime nekoliko pokriti s listjem, gnojem ali z vejicem smrečja. Veje igličevja baje odganjajo miši; te škodljivke baje odganjajo tudi znane kroglice proti moljem, imenovane moth balls, ako se jih nekaj potakne v gredice.

VOLITVE V SLOVENIJI

(Nadaljevanje s 1. strani)

poslancev obenem z delegati od več kot 80 organizacij. "Iz razumljivih ozirov radijo ne omenja, kje se je vršil kongres. Toda iz poročil pred par dnevi, da so Nemci neusmiljeno bombardirali Novo mesto, bi se dalo sklepati, da se je dotični kongres vršil v Novem mestu.

"Izvoljen je bil odbor Slovenske ljudske osvoboditve, sestojč iz 20 oseb, ki bo izmed sebe izvolil izvršilno in predsedniško odbore.

"Štirideset oseb je bilo določenih za delegate, da reprezentirajo Slovenijo v Vsejugoslovanskem protifašističnem kongresu. Sprejet je bil apel na slovensko ljudstvo, toda radio ne omenja podrobnosti.

"Tako se v ognju vojne za narodno svobodo poraja nov demokratičen sistem za Slovenijo."

V tej vojni je samo dvoje mogoče: ali zmaga Amerika in svoboda, ali pa postanemo vsi sužnji.

VLOGE
v tej posojilnici
zavzamejo do \$5,000.00 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.
Sprejemamo osebnih in družinskih vlog
LIBERALNE OBRESTI
St. Clair Savings & Loan Co.
6235 St. Clair Avenue HEnd. 5676

Victory vrtovi!

Pomlad se bliža. Kdor ima vrt, če je še tako majhen, ga bo obdelal, ko pride pravi čas. Vlada sama priporoča Victory vrtove, s katerimi bo marsikateri družini pomagano tako z ozirom na dragotino, kakor tudi z ozirom na pomnožanje te ali one zelenjave in sojstva.

Nekateri, zlasti oni, ki so prišli še iz starega kraja, se razumejo na obdelovanje vrta, tukaj rojeni naši otroci pa v tem niso prav posebno vešči. In marsikdo bi si rad obdelal vrt in vanj posejal in posadil primerno zel, pa mu manjka vrtnarskega znanja.

Takim tedaj priporočamo, po celi Ameriki poznani in razširjeni v angleškem jeziku pisano knjigo "The Garden Encyclopedia" ki velja sedaj \$3.50. To je najboljša vrtnarska knjiga v angleškem jeziku, ima 1400 strani in 750 slik.

Naročite jo lahko pri:
Slovenic Publishing Co.
"Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

VESTI iz bojnega polja in o splošnih dogodkih širom sveta, lahko dnevno čitate v

ENAKOPRAVNOSTI

Kadar vaše društvo potrebuje tiskovine, obrnite se na našo moderno urejeno tiskarno. Vsako delo točno in po zmerni ceni izvršeno.

Potek kampanje

Društva s 45 točkami:

št. 21, Denver, Colo.
št. 114, Ely, Minn.
št. 2, Ely, Minn.
št. 225, Milwaukee, Wis.
št. 190, Butte, Mont.
št. 37, Cleveland, Ohio
št. 70, Chicago, Ill.
št. 132, Euclid, Ohio
št. 28, Kemmerer, Wyo.
Deset točk ali več imajo:

MINNESOTA

št. 1, Ely, 21.
št. 2, Ely, 21.
št. 200, Ely, 19.
št. 120, Ely, 16.
št. 114, Ely, 16.
št. 85, Aurora, 13.
št. 230, Chisholm, 13.
št. 30, Chisholm, 12.

PENNSYLVANIA

št. 55, Uniontown, 24½.
št. 40, Claridge, 14.
št. 57, Export, 13½.
št. 36, Conemaugh, 13.
št. 221, Center, 11½.
št. 29, Imperial, 10½.

OHIO

št. 229, Struthers, 19½.
št. 44, Barberton, 16.
št. 137, Cleveland, 13½.
št. 71, Cleveland, 12½.
št. 173, Cleveland, 12½.

COLORADO

št. 101, Walsenburg, 19½.
št. 84, Trinidad, 16½.
št. 21, Denver, 14½.
št. 140, Morley, 13.
št. 78, Salida, 10.

ILLINOIS

št. 66, Joliet, 41½.
št. 170, Chicago, 19½.
št. 124, La Salle, 18½.
št. 94, Waukegan, 13½.

MONTANA

št. 43, E. Helena, 29½.
št. 88, Roundup, 18.

WISCONSIN

št. 225, Milwaukee, 10.

INDIANA

št. 45, Indianapolis, 11.

V teku enega tedna sta dve društvi kvalificirali za zmagovalca v tej kampanji. Prvo je društvo št. 132, Euclid, Ohio, kjer je bil društveni vodja kampanje, tajnik John Cecelič. To društvo je bilo zelo aktivno pod prejšnjim tajnikom, Johnom Tankotom, in tako nadaljuje pod novim tajnikom.

Drugo društvo je bilo št. 28, Kemmerer, Wyo., kjer je bil društveni vodja sedanje kampanje društveni tajnik, brat Frank Krusich, ki je v lanskii kampanji odnesel prvo nagrado, ko je vpisal v mladinski oddelek 71 novih članov. Hvala obema tajnikom in onim, ki so jima pomagali.

Janko N. Rogelj,
gl. predsednik ABZ.

DOPISI

Cleveland, O. — Podružnica št. 35 JPO,SS v Collinwoodu, v kateri sodelujejo vsa tukajšnja slovenska podporna in druga društva, se pripravlja že več mesecev na veliko zabavno prireditev, katere se bo vršila v nedeljo 24. oktobra v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.

Program se prične točno ob pol štirih popoldne. Vključeval bo tudi kratek govor J. N. Rogelja, publicističnega direktorja JPO,SS. Po programu bo servirana večerja v spodnji dvorani. Po večerji bo ples v obeh dvoranah. V auditoriju bo igral Vadalov orkester, v spodnji dvorani pa Barbič, Jr. Program bo vseboval 14 točk, in sicer pevske, godbene in plesne točke in živo sliko. V petju nastopijo solisti, dueti in zbori. Nastopita na primer pevska zbor "Jadrin" in "Slovan," posamezniki in skupno; pevski zbor "Zarja"; Mladinski pevsko zbor SDD na Waterloo Rd. Posamezniki: Richard Lauretich, Miss Florence Unetich in Frank Plut. V dvospevu: Grill-Ivanusheva in Milavec-Levstik; spremlja Vera Milavec-Slejko. Solista na harmoniko: Al Bajc iz Fairporta in

Miss Wilma Oswald. Učenci Mary Mitzler School of Music: Carl Beres, Richard Caruckas, Charles Panchur, Benjamin Mancine; šest harmonik skupno. Progressivne Slovenke aranžirajo "živo sliko."

V umetnem plesu nastopijo pod vodstvom Mrs. Belle Conway od Hollywood Dance Studio: Margie Hochevar, Ramona Johnston, Ilene Hunter in Dorothy Wiels. Sledi kratka enodejanska igra "Zakonska sreča št. 317." Režisira J. Steblaj.

Kot je razvidno iz navedenega bo program zelo bogat in bo nudil mnogo duševnega užitka. Vstopnina je določena samo na 50 centov. Ves čisti dobiček prireditve je namenjen skladu za pomoč našim trpečim rojakom v starem kraju. Morda ni več daleč čas, ko bo tako pomoč mogoče poslati. Zato so vabljeni vsi rojaki iz našega mesta in okolice, da se te prireditve udeležijo. Od nikogar se ne zahteva prevelikih žrtev. Od vsakega pa se more pričakovati, da se vsaj nekoliko zaveda svoje dolžnosti napram narodu, iz katerega izhaja. Bratska dolžnost nas vseh je, da pomagamo vsak vsaj nekoliko olajšati strahotno trpljenje, ki je zadelo naše rojake v starem kraju.

Upam, da bo dvorana Slovenskega delavskega doma v nedeljo 24. oktobra natrpano polna. Tisti, ki zaradi dela ne bi mogli prisostvovati prireditvi popoldne, so prošeni, da pridejo zvečer se malo razvedriti med znanke in prijatelje. Nekoliko razvedrila potrebujemo vsi od časi do časa, poleg tega pa bomo prispevali nekoliko k pomoči našim trpečim bratom in sestram. Danes se ves svet divi silnemu odporu našega naroda napram zavojevalcem. Tudi mi se jim divimo, ker se tako junaško borijo za svobodo in še posebno, ker so naše krvi. Toda, ne pozabimo, kako silno bo opustošena Slovenija po tej vojni, kako krvavo bo potrebovala vsega: živil, obleke, zdravil, stanovanj, orodja, semen in sto drugih reči. Zbirajmo torej sklad, iz katerega jim bomo mogli vsaj nekoliko pomagati v tem oziru za prvo silo.

Program prireditve bo natiskan v posebnih knjižicah. To so nam omogočili naši trgovci, ki so nam naklonili oglase. Kljub temu, da danes prav za prav nimajo kaj dosti za oglaševati, so se odzvali in bratsko pomagali dobri stvari. Občinstvo naj brez odloga seže po vstopnicah, da si zagotovi sedeže, in na dan prireditve naj bo vsak posetnik točno ob pol štirih na mestu, da ne bo zavlačevanja in motnje. Program je obširen. Naj še omenim, da nekdaj, ki bo posebno srečen, bo dobil nagrado v obliki vojnega bonda.

Vse društvene tajnike in druge, katerim so bile poslane vstopnice v razprodajo, prosim, da jih razprodajo, kar največ mogoče. Denar za razprodane vstopnice naj mi po možnosti pošljejo že pred prireditvijo. Vsi poskrbimo, vsak na svoj način, da ne bo veliko delo priprav zamen, ampak da nam prinese bogat uspeh. — Za podružnico JPO,SS:

J. F. Durn, tajnik.

Chicago, Ill. — Kot ste že večkrat čitali v časopisu, bo tenorist Thomas Cukale priredil koncert v nedeljo 31. oktobra v Bohemian American Hall na 1840 W. 18th Street, Chicago. Ta koncert obeta biti zelo zanimiv in vreden, da ga posejimo. Tom Cukale bo gotovo podal vse, kar najbolje zmoro. Na programu bo nastopilo več pevskih zborov, kakor tudi posameznikov, kot boste lahko razvideli iz programa, kateri bo priobčen v vseh slovenskih časopisih. Vsak zaveden Slovenec v tem mestu se bo gotovo udeležil te prireditve, ker zavedati se moramo, da danes je že zelo

težko spraviti kako dobro kulturno prireditev na oder. Včasih smo se tolažili, češ, saj bo že stari kraj poskrbel za razvitje slovenske kulture, nam tukaj ni potreba. Danes je ravno narobe. Slovenija je vkovana v verige suženjstva in tam se več ne poje slovenska pesem in ne čita slovenska knjiga. Dolžnost vsakega ameriškega Slovenca je, da danes s podvojeno močjo in zavestjo deluje pri vsaki slovenski prireditvi, da na ta način ohranimo, kar se še ohrani. Polovico čistega dobička bo šlo Jugoslovanskemu pomožnemu odboru, slovenska sekcija. Kdor je mislil, da je še dovolj časa za pomagati, naj se zbudi vsaj sedaj, ko so zavestne čete že tako rekoč na pragu Jugoslavije, oziroma Slovenije. Za božične praznike bomo že skoro gotovo pisali v svobodno Jugoslavijo, tisti, kateri smo imeli sorodnike tam in jih imamo še, samo ne vemo, ako bodo prenesli vse grozote vojne in ako jih bo naše pismo dobilo še pri življenju. Sorodnikom bomo pomagali mi, kdo bo pa pomagal tisočim slovenskim siromakom, kateri so toliko nesrečni, da sploh nobenih sorodnikov tukaj nimajo? Ali naj oni poginejo gladi? Naša dolžnost je, da tem ubogim pomagamo in pomagati moramo sedaj, ker ako bomo čakali, bo naša pomoč prepozna. Kar boste potrošili na koncertu, se morate zavdati, da polovico tega bo šlo za kruh lačnim ljudem v vaši rodni Sloveniji. Torej še enkrat vabim vse Slovence v Chicagu in okolici, da pridejo na to prireditev in pokažejo, da imajo še v sebi dobro slovensko srce.

Anton Krapenc,
predsednik št. 8 JPO,SS

Elcor, Minn. — Tu in tam čitam, kako eden ali drugi rojak opisuje svoje počitnice, zato mislim, da ne bo odveč, če tudi jaz nekoliko opišem moje petmesečne počitnice. Preživel sem jih v Buhl Hospitalu in ne morem se hvaliti, da so bile preveč prijetne. Kljub prizadevanju zdravnikov, da bi mi ohranili noge, so jo morali odrezati pod kolenom, da mi ohranijo drugo. Tako so mi moje petmesečne počitnice vzele levo nogo. V Buhl Hospitalu je nekako tako, kot je pisano v bibliji: veliko je poklicanih, pa malo izvoljenih. Tu jih pride veliko v bolnišnico, pa malo jih odide domov zdravih. Seveda tega ne morem pripisovati slabi negi, ampak dejstvu, da tukaj sem prihajajo po večini "mladeniči" v zornih letih od 75 do 100. Tako si navadno tukaj privoščijo zadnje počitnice, predno odpotujejo v nirvano. Kar se tiče postrežbe, je dobra in zdravniški so specialisti, toda pri starosti tudi vsa zdravniška učenost ne opravi dosti.

Pogosto čitam v listih pomilovanje mater, ki imajo sinove v vojni. Očetov pa nihče v misel ne vzame, kakor da bi oče ne imel srca za svojega sina. Jaz sem prepričan, da očetje prav tako globoko čutijo izgubo svojih sinov kot matere, in da bi marsikateri oče, če bi bilo mogoče, sam oblekel vojaško suknjo namesto svojega sina in se žrtvoval zanj. Kar gotovi bomo, da tudi očetovska srca niso iz kamena.

Ignatz Novlan,
član društva št. 110 ABZ.

Eveleth, Minn. — Člane in članice društva Ime Jezus, št. 25 ABZ, pozivam, da se gotovo udeležijo prihodnje seje, ki se bo vršila v nedeljo 24. oktobra. Seja se bo vršila v cerkveni dvorani in se bo pričela ob pol dveh (1.30) popoldne. Med drugim bodo na seji podana tudi poročila zastopnikov našega društva, ki so se udeležili federacijske seje, katere se je vršila 24. septembra na Chisholmu.

S kampanjo gre pri našem društvu bolj počasi. Priporočam članom in članicam, da se zavamejo in na prihodnji seji predlagajo vsaj nekaj kandidatur za sprejem v mladinski ali odrasli oddelek. Bratje in sestre, pokažimo, da smo tudi mi vneti za napredek društva in Ameriške bratske zveze. Ako se vsi nekoliko zavzamemo, se bo v skupnosti mnogo poznalo. Potrudimo se, da naše društvo ne bo med zadnjimi v tej kampanji. Samo tri tedne časa nam še ostaja. Torej, na delo vsi! Bratski pozdrav! — Za društvo št. 25 ABZ:

Chisholm, Minn. — Naj tudi jaz nekaj zapišem o Martinovem, nakar me je spomnil uredniški članek v Novi Dobi z dne 13. oktobra. Enajsti november igra precejšno vlogo tudi v moji družini. Dne 11. novembra, ki je 11. mesec, leta 1911, je bila rojena moja najstarejša hčerka. In prva moja vnukinja je bila rojena 11. dne v 11. mesecu leta. Martinovo ali Mali božič, kakor smo temu prazniku rekli v starem kraju, tudi mene spominja na vesele čase tiste sezone, ker sem doma iz kraja, kjer uspeva vinska trta. Moja rojstna vas stoji med dvema hriboma, ki sta oba obsajena v vinski trto. Svoječasno so vinogradi dajali lepe dohodke tamkajšnjim kmetom. Z izkupičkom za prodano vino si je marsikateri kmetič dobro opomogel.

Kdo ve, kako je danes v naši nekdanji domovini, kateri gospodarijo naciji! Pretekli teden sem čitala v listih pretresljivo novico, da so Nemci do tal uničili Novo mesto, tako zvano prestolico Dolenjske, in da ni ostal niti en živ človek v mestu. To samo iz besnega sovraštva do domačega ljudstva, ki je pomagalo partizanom. Ubogi naši ljudje v Sloveniji! Vsi bi jim radi pomagali, toda jim ne moremo. Vse, kar moremo zanje storiti je za enkrat, da zbiramo prispevke za fond, iz katerega jim bo mogoče poslati pomoč po vojni. Da jo bodo silno potrebovali, ne more biti nobene dvoma. Dosedaj smo za JPO,SS zbrali komaj okrog 59 tisoč dolarjev. To je kakor kapljica v morje vpricho velike nesreče naših ljudi v starem kraju. Pravimo, da nas je v tej deželi okoli 250 tisoč Slovencev, in če bi vsak prispeval za ta fond vsaj en dolar, bi imeli skupaj že četrtilijona dolarjev. To bi bilo že nekaj, četudi se dosti premalo. En dolar prispevka bi se nikomur ne poznal, posebno zdaj, ko vsak dela in prilično dobro zasluži. Ne bomo tako trdosrčni, ampak pripevajmo ponovno in ponovno.

Zdaj pa še nekaj o medvedih, ki so zadnje čase postali v teh krajih precej predrzni. Predzadnji teden je farmerju Hansonu na Balkanu raztrgal 28 ovac, predno so ga zasledili in ustrelili. Mrha je tehtala 450 funtov. Žena nekega farmerja mi je povedala, da je bila kupila tri funte klobas in jih obešila v okno, toda ponoči jih je medved odnesel, dasi je bilo okno zamreženo. Pripomnila je, da ji ni toliko za klobase, ampak za pointe. Pripomnila naj, da je Balkan farmerska naselbina, oddaljena 6 milj od Chisholma; tamkajšnji farmerji so večinoma Jugoslavi. Prvi sneg smo tu dobili 13. oktobra, pa bilo ga je le toliko, da smo videli, da je bel. Pozdrav vsemu članstvu Ameriške bratske zveze!

Frances Lukanich,
članica društva št. 230 ABZ.

Chicago, Ill. — Kegljaška tekma društva Liberty Bell, št. 70 ABZ, poteka skoro enakomerno. Nobena skupina ni do sedaj v enem dnevu dobila vse tri igre, ampak vedno je bil izid dve proti eni. Tako je bilo tudi zadnji petek 15. oktobra. Sku-

pina Hujanove gostilne je dobila dve igri, Spolarjeva (Fox River Hotel) pa eno igro. Golenkotova skupina (Maryton Cafe) je dobila dve igri, Gottliebova cvetličarna pa eno igro. Glede pridobitev iger sta na prvem mestu dve skupini, namreč Maryton Cafe (Golenko) in Fox River Hotel (Spolar), vsaka ima sedem dobljenih in pet zgrubljenih iger. Gottliebova cvetličarna in Hujanova gostilna pa imata vsaka po pet dobljenih in sedem zgrubljenih iger. Katera skupina bo prvič dobila vse tri igre?

Kako stojijo skupine in posamezniki, pogledajte angleški del Nove Dobe. — Bratski pozdrav!

John Gottlieb, tajnik keglarske lige Liberty Bell št. 70, ABZ, Chicago, Ill.

S poti. — V bolnišnici St. Mary v Duluthu, Minn., je polno bolnikov; med njimi so vedno tudi naši rojaki. Rojak Strukelj iz Gilberta, ki je pred tremi tedni v duluthski bolnišnici prestopil težko operacijo, je z zanimanjem čital Novo Dobo, ki sem jo dal, in kjer so v ko-

loni "Vsak po svoje" omenjeni minnesotski medvedi. Pa mi je začel praviti o njegovem sedlu, ki je pri kopanju krompirja zaslišal, da nekaj lomasti za njegovim hrbtom; ko se je ozrl, je videl medveda. Ko je nato pogledal še v drugo stran, je pri plotu opazil drugega medveda, ki je poželjivo gledal izkopani krompir. Pred nekaj dnevi so duluthski listi prinesli sliko v Duluthu ustreljenega medveda in njenega mladiča. To spada v idilo severne Minnesote.

Matija Pogorelec

In a few days well-known New York publishers, Harpers, will release a book which before the end of 1943 will be read by hundreds of thousands of people all over the U. S., including many important Washington officials, especially those who are working out military, relief and political plans for Yugoslavia and the Balkans. The book is expected to be published also in London and in translations in Russia, Mexico and Brazil. But—

"My Native Land"

By Louis Adamic

will be of special interest to Slovenians and other Yugoslav Americans, because it is about their and their parents' native land—Slovenia—Yugoslavia—the scene for over two years now of the most amazing warfare which is at once resistance against Axis occupation, civil war, revolution and counter-revolution, and a hint of what is going to happen in the rest of Europe and probably in other parts of the world.

In "My Native Land," Louis Adamic tells of the full exciting story of the South-Slavic lands and peoples from the seventh century to the present.

§ Why did the "Old Slavs" leave Russia and settle in the Balkans and in Central Europe? And do their descendants now want to go "back home" to Russia?

§ Why are Slovenians Slovenians? How did it happen that Croats became Croats? And that Serbians became Serbians? Croats and Slovenians are Catholics and write latinica, while Serbians are pravoslavlani and write cirilica. Why?

§ Did Primož Trubar save the Slovenians as a nation? Why and how did the "Yugoslav idea" start in Croatia? How did Napoleon, Jernej Kopitar, Vuk Karadžić, Bishop Strossmayer, Ivan Cankar, Peter Radić, King Peter I, Svetozar Pribičević, Anton Korosec and Yugoslav immigrants in America contribute to the development of the "Yugoslav idea"?

§ What went on in London and on Corfu during 1916-18? What sort of man was Nikola Pašić? Why did he and Sforza become close friends? What sort of man is Sforza? Why were Primorsko and Istria sold out to Italy?

§ Was Yugoslavia created too hastily in 1918? Whose fault was that? What were some of the other mistakes committed in Belgrade, Zagreb and Ljubljana? Did King Alexander order Peter Radić killed? Why did he exile Pribičević? Why did Korosec serve Alexander and Prince Paul during the dictatorship?

§ Who killed King Alexander and why? Why did he appoint Prince Paul as chief regent? Why did Paul sell out Yugoslavia to Hitler and Mussolini? What about Milan Stojadinović, Milan Nedić, Ante Pavelić, Miha Krek, Franc Snoj, Marko Natlačen?

§ What really happened in Yugoslavia in March and April 1941? Why was the Yugoslav army unable to resist Hitler even for a few days? Who betrayed whom?

These are some of the questions answered in "My Native Land," Louis Adamic's eleventh and most substantial book. It deals with Slovenia, with Yugoslavia, but also with the whole European problem as it concerns us as Americans whether we were born in Yugoslavia or not.

THESE ARE 530 PAGES OF SMOOTH, EXCITING READING; 7 MAPS AND OVER 60 PICTURES INCLUDING DRAWINGS OR PHOTOGRAPHS OF LJUBLJANA, TRIGLAV, BOHINJ, OF PRIMOŽ TRUBAR, ANTON KOROSCEC, IVAN CANKAR, OTON ZUPANČIC, AND LAMBERT EHRLICH LYING DEAD IN FRONT OF HIS CHURCH WHERE THE PARTISANS KILLED HIM...

Due to paper shortage, only a limited number of copies of "My Native Land" are being printed immediately, while the demand for the book is bound to be great. If you want one or more copies, order them AT ONCE to insure getting them. Go to your local bookseller, tell him how many you want, and ask him to reserve them for you and to notify you when they arrive.

Use the order blank below and you will receive copies autographed by Louis Adamic. Order for your friends, for your lodge or club, as many copies as you wish; only order as soon as possible.

Price \$3.75 a copy

Order Today!

ORDER BLANK FOR AUTOGRAPHED COPIES

LOUIS ADAMIC,

MILFORD, NEW JERSEY

Please send me _____ copies of "My Native Land" at \$3.75 each. I enclose check or money order for \$_____. My address (write clearly): _____

Send gift copies of "My Native Land" to the boys in the Army and Navy. If you can buy several copies, present them to your local public, college and high-school libraries and to prominent people in your city or neighborhood—to editors and radio commentators, to clergymen, teachers and club officials—to everybody who ought to know about Slovenia and Yugoslavia.